

2024-10-15

Jämställdhetsmyndigheten

info@jamstalldhetsmyndigheten.se

Diarienummer: ALLM 2024/242

Socialdepartementet

s.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till s.sof@regeringskansliet.se

Diarienummer S2024/01282

JÄMSTÄLLDHETSMYNDIGHETENS REMISSVAR PÅ PROMEMORIAN DS 2024:13 "BÄTTRE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ATT UTVECKLA EN KUNSKAPSBASERAD SOCIALTJÄNST"

Sammanfattning

Jämställdhetsmyndigheten tillstyrker utredningens förslag. En förbättrad socialtjänststatistik kommer att kunna bidra till att nå de jämställdhetspolitiska delmålen om jämställd hälsa, jämställd utbildning, ekonomisk jämställdhet och att mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

Synpunkter enligt utredningens disposition

Jämställdhetsmyndigheten tillstyrker förslaget att införa en ny lag om socialtjänstdataregister. Socialtjänstens ansvar för vålds- och brottsutsatta omfattar individer utsatta för: mäns våld mot kvinnor, våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel. Statistikinsamling och möjligheten att följa upp och utvärdera insatser till dessa målgrupper är ett viktigt led i att förebygga och bekämpa våld. Vidare kommer förslaget att bidra till en förbättrad informationsinsamling av jämställdhetsstatistik, vilket kan gynna arbetet med att utveckla exempelvis stödjande insatser för barn och unga som möter utmaningar i hemmiljön eller i skolan, insatser riktat till personer som behöver stöd i sin livsföring utifrån funktionsnedsättning, samt insatser som syftar till att stärka mäns och kvinnors ekonomiska förhållanden och egenmakt.

Jämställdhetsmyndigheten har påtalat behov av förbättrad statistikinsamling särskilt avseende hedersrelaterat våld och förtryck, inklusive barn- och tvångsäktenskap och könsstympning av flickor och kvinnor. Detta inkluderar även barn och unga som förs bort utomlands för något av dessa syften, eller för att utsättas för omvändelseförsök av hbtqi-personer eller andra former av våld.¹

Det är viktigt att kunna samla in data kring den här typen av utsatthet på nationell nivå för att systematiskt följa upp och utveckla insatser. På lokal nivå kan det röra sig

¹ Jämställdhetsmyndigheten (2022) Bortförda barn och unga.

Jämställdhetsmyndigheten (2022) Skyddade personuppgifter- Oskyddade personer.

Jämställdhetsmyndigheten (2023) Från förebyggande till brottsbekämpande- hela kedjan behövs

om relativt få ärenden. Därför kan det vara svårare att bygga upp en kunskapsbas på den nivån som krävs.²

Arbetet med att skydda utsatta barn och vuxna förbättras när Socialstyrelsen får möjlighet att använda uppgifterna för att framställa underlag, följa upp och utvärdera insatser.

En utmaning som kan resultera i att förslaget inte får önskad effekt för målgruppen våldutsatta är regeringens förslag att socialnämnden ska få tillhandahålla insatser för personliga behov utan individuell behovsprövning som lämnats i lagrådsremiss om en förebyggande socialtjänstlag.³ Det finns en risk att insatser till målgruppen inte syns i statistiken.

Situationen för personer som lever med skyddade personuppgifter behöver tas i beaktande. En ändamålsenlig hantering av uppgifter, som inte riskerar att information sprids och dessa personers säkerhet äventyras, kan inte understrykas nog.⁴

Lena Leed
Vikarierande generaldirektör

Madelene Soovik
Utredare

I ärendets slutliga handläggning har enhetschef Mikael Thörn, avdelningschefen Berit Jernberg och chefsjuristen Anna Tingbäck deltagit.

² Jämställdhetsmyndigheten (2022) Bortförda barn och unga.

Jämställdhetsmyndigheten (2022) Skyddade personuppgifter- Oskyddade personer.

Jämställdhetsmyndigheten (2023) Från förebyggande till brottsbekämpande- hela kedjan behövs,

Jämställdhetsmyndigheten (2023) När barn tvingas ta ansvar för sitt eget skydd.

³ <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/lagratsremiss/2024/07/en-forebyggande-socialtjanstlag--for-okade-rattigheter-skyldigheter-och-mojligheter/>

⁴ Jämställdhetsmyndigheten (2022) Skyddade personuppgifter- Oskyddade personer.

Jämställdhetsmyndigheten (2023) Att leva med skyddade personuppgifter- behovet av samhällets långsiktiga stöd.